

Møtereferat

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Møte i regelverksutvalget for økologisk produksjon og omsetning av økologiske produkter – 29. oktober 2019

Sted: Fokhol Gård, Fokholgutua 216, 2335 Stange

Deltagere:

Gerald Altena	Debio (møteleder)
Lene Nilssen	Debio
Børre Solberg	Økologisk Norge
Kari Marte Sjøvik	Norges Bondelag
Grete Lene Serikstad	NORSØK
Kai Funderud	Felleskjøpet Agri SA
Pierre Sachot	Biologisk-dynamisk Foreining
Tone Roalkvam	Tine SA
Isabell Lien	Nofima
Kjersti Berge	Norsk Landbruksrådgiving
Liv Astrid Eikeland	Landbruks- og matdepartementet (observatør)
Monica Stubberud	Mattilsynet (referent)

Ikke tilstede:

Bergljot Styrvold	Norges bonde- og småbrukarlag
Helge Vittersø	Landbruksdirektoratet (observatør)

Dagsorden:

- Sak 1. Godkjenning av innkalling og dagsorden
- Sak 2. Åpen sak for oppsummering av tanker fra i går.
- Sak 3. Godkjenning av referat fra forrige RVU-møte
- Sak 4. Presentasjon om godkjenning av plantevernmidler til bruk i økologisk produksjon
- Sak 5. Status regelverksprosesser EU og Norge
- Sak 6. Status utredninger som RVU har igangsatt eller er delaktig i
- Sak 7. Plan for utredninger i 2020
- Sak 8. Aktuelle spørsmål
- Sak 9. Eventuelt

Referat:

Sak 1. Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkalling og dagsorden ble godkjent.

Sak 2. Åpen dag for oppsummering av tanker fra i går. Er det noen tema som RVU må følge opp videre?

Alle viste til en interessant fagdag og informasjon om «Organic-PLUS» prosjektet, og at det er positivt med et slikt felles «lunsj til lunsj» møte. Det var flere som viste til at det var interessant å få en presentasjon om arbeidet i EGTOP (Expert Group for Technical Advice on Organic Production), og at det var en representant fra EGTOP som holdt denne presentasjonen.

Mattilsynet understrekte i møtet viktigheten av at RVU-medlemmer sender innspill til viktige saker som er til diskusjon i EU-komiteen for økologisk produksjon. Dette er spesielt viktig nå i prosessen med utvikling av nytt økologiregelverk. Dette vil fremme informasjonsutveksling, og øke muligheten for å kartlegge mulige konsekvenser nye regler vil kunne få for norske virksomheter. På lik linje som andre EU-land har Norge størst mulighet til å påvirke nye regler tidlig i regelverksprosessen. Det er ofte korte frister for RVU-medlemmer å sende innspill i forbindelse med EU-møter, men Mattilsynet viste til at det er muligheter for å sende innspill i etterkant av fristen siden saker oftest diskuteres over flere møter. Flere RVU-medlemmer viste til at de fremover skal prøve å involvere seg mer i saker som diskuteres og særlig i forbindelse med utvikling av nytt økologiregelverk.

I forbindelse med nytt økologiregelverk kan det benyttes relevante tidsskrifter for å informere om nye endringer for næringen. Mandatet for RVU fremhever også rollen om å gjøre nye regler kjent for næringen.

I møtet ble det videre påpekt at det er et forskningsbehov for å finne gode alternative løsninger til bruk av ikke-økologiske stoffer og produkter. Det ble understreket at RVU bør synliggjøre hvilke områder som det er behov for ytterligere forskning. Grete Lene Serikstad skal lage et notat for videre diskusjon i neste møte.

Sak 3. Godkjenning av referat fra forrige RVU-møte

Ingen kommentarer til referatet.

Sak 4. Presentasjon om godkjenning av plantevernmidler til bruk i økologisk produksjon

Mattilsynet presenterte prosessen og muligheter for godkjenning av plantevernmidler til bruk i økologisk produksjon. Det er *avdeling nasjonale godkjenninger* i Mattilsynet som har ansvar for godkjenning av plantevernmidler. Vi vurderer muligheten for å få med en person på det neste RVU-møtet.

Det ble fremhevet i møtet at det er viktig med forskning og utvikling av alternativer til bruk av plantevernmidler i økologisk produksjon.

Sak 5. Status regelverksprosesser EU og Norge

Mattilsynet orienterte om de siste sakene som er til diskusjon i komiteen for økologisk produksjon, og det var diskusjon i møtet om disse sakene.

En av sakene som var til diskusjon var muligheten for bruk av konvensjonell halm som strø i økologisk produksjon. Det ble fremhevet at det er mangel på økologisk halm i Norge, og at det derfor er viktig å kunne benytte konvensjonell halm som strø slik vi vurderer at økologiregelverket åpner for. Det ble også påpekt i møtet at det er tillatt å bruke konvensjonell husdyrgjødsel/kompost som kan inneholde konvensjonell halm, og at det da ikke er naturlig å forby bruk av konvensjonell halm som strø.

Det var videre diskusjon om bruk av fiskemel som fôrråvare i økologisk fôr til fjørfe og svin. Dette er et svært viktig fôrmiddel for å sikre kvaliteten på spesielt det økologiske fjørfefôret. Mattilsynet viste til at det er ønskelig å få innspill til mulige konsekvenser ved et eventuelt forbud, og videre gode argumenter for å videreføre muligheten for bruk i økologisk fôr.

Det var også en diskusjon om bruk av grasfrøblandinger som inneholder både økologiske og konvensjonelle grasarter, siden det er til vurdering om dette skal være tillatt videre i det nye økologiregelverket. Det ble påpekt i møtet at dette er viktig for å sikre mer tilgjengelig økologisk formeringsmateriale og for å ivareta kvaliteten på det økologiske grovfôret. Et forbud ville medføre grasblandinger med mindre diversitet (færre arter), som igjen vil redusere kvaliteten og medføre grasblandinger som er mindre robuste og mindre tilpasset lokalt klima (bla. dårligere «vinterherdighet»).

Sak 6. Status utredninger som RVU har igangsatt eller er delaktig i

I møtet var det en orientering om status for RVU- utredninger 2019.

- Debio har gjennomført en undersøkelse og kartlegging av hvilke rengjørings- og desinfiseringsmidler som er i bruk hos økologiske virksomheter. Denne kartleggingen er ferdigstilt, og har vært brukt av Mattilsynet for å gi innspill til regelverksprosessen som pågår for revidering av positivlisten i økologiregelverket (forordning (EF) 889/2008 vedlegg VII).
- Debio har gjennomført en spørreundersøkelse for å undersøke omfang og årsaker til at økologiske virksomheter binder opp dyr. Det gjenstår å lage en oppsummering og rapport.
- NORSØK er i prosess med å lage en utredning om mulige konsekvenser av å fase ut konvensjonelt dyremateriale for dyreartene storfe, sau og svin. Det vil bli gjennomført litteraturstudie i tillegg til en spørreundersøkelse.
- NORSØK skal gjennomføre et forprosjekt for området planteformeringsmateriale, for å beskrive status for bruk av økologisk formeringsmateriale i Norge. Det skal utarbeides et notat, som vil danne et grunnlag for hovedprosjektet som er planlagt å gjennomføre for området i 2020. Hovedprosjektet har som formål å se på muligheter og konsekvenser ved utfasing av bruk av konvensjonelt planteformeringsmateriale. Mattilsynet skal oversende en oversikt over relevant regelverk i løpet av november.

Sak 7. Plan for utredninger i 2020

Det ble oppsummert i møtet mulige områder for gjennomføring av utredninger i 2020. Det er et ønske om flere innspill, og det vil bli videre diskusjon i neste RVU-møte.

I økologiprogrammet 2019-2030 er RVU nevnt. Det vises til at midler til Regelverksutvalget for økologisk produksjon (RVU) sitt arbeid skal prioriteres. Videre er det påpekt at det bør vurderes om prioriterte temaer og problemstillinger knyttet til regelverket for økologisk jordbruk skal fremgå i utlysning av FoU-midler. I den sammenheng var det diskusjon i møtet og bestemt at RVU bør gi innspill til dette. NORSØK ved Grete Lene Serikstad skal lage et notat i samarbeid med Gerald Altena og Monica Stubberud for videre diskusjon i neste møte. NIBIO har laget en oversikt over forskningsbehov for økologisk landbruk, som kan være et bidrag i denne vurderingen. Alle RVU-medlemmer ble oppfordret til å sende innspill til aktuelle saker til Grete Lene.

Sak 8. Aktuelle spørsmål

Mattilsynet orienterte om at dispensasjonen som enkelte økologiske grønnsaksprodusenter har fått for området parallellproduksjon går ut ved årsskiftet. Det vil ikke være muligheter for å forlenge denne dispensasjon, og kravene i økologiregelverket må derfor følges fra 2020. Debio orienterte om at de har vært i kontakt med de aktuelle produsentene, og at de derfor skal være orientert.

Sak 9. Eventuelt

Felleskjøpet orienterte i møtet om råvaresituasjonen. Det er en utfordring med tilgang på tilstrekkelig mengde norske økologiske råvarer for å imøtekomme kravet om «egenprodusert» fôr i økologiregelverket. Det ble derfor understreket viktigheten av å øke norsk produksjon av økologiske korn- og proteinråvarer.

Neste møte skal være hos Bondelaget til våren (trolig i mars).